

Gérald Dederen

The art of resonance

Writing is the representation of words and thought through signs. Yet, when one talks of representation, or even the suggestion of it (as, for instance, in the artist's earliest works), Gérald Dederen is highly distrustful. The work, in effect, is purposefully tautological. A proposition that does not entail a distinction in the arguments put forward, and which works towards the expression of a truth, which justifies itself by virtue of its shape alone.

On the one hand, in the set of parameters involved: wood, paper, charcoal, all of which are the residue of one and the same ligneous essence: on the other hand, because the pieces (wood and charcoal) participate in the same highly coherent unit.

Dederen's writing is meant as a scarification whose repeated shaking produces a resonance, rhythmic, a vibrato.

Une écriture de la résonance

L'écriture consiste en la représentation de la parole et de la pensée par des signes. Pourtant lorsque l'on évoque la représentation, ou ne fut-ce que sa suggestion, - je pense ici à des pièces plus anciennes-, Gérald Dederen s'en défie. De fait, le travail opte pour la tautologie. Une proposition qui n'opère pas de distinguo dans les arguments avancés et qui concourt à l'énonciation d'une vérité, qui s'autorise en vertu de sa forme seule.

D'une part dans l'ensemble des paramètres concernés : bois, papier, fusain, tous résiduels d'une seule et même essence ligneuse, d'autre part, parce que les pièces - bois et fusains- participent d'une même unité, forte de cohérence.

L'écriture de Dederen s'entend comme scarification dont le hochement réitéré produit une résonance, une rythmique, un vibrato.

Een schriftuur van de resonantie

Schriftuur bestaat in de voorstelling van woord en gedachte bij middel van tekens. Toch koestert Gérald Dederen enig wantrouwen wanneer men haar voorstelling of zelfs maar haar suggestie evoceert. Ik denk hierbij vooral aan oudere stukken. In feite opteert het werk voor de tautologie. Een voorstel dat geen onderscheid maakt in de vooropgezette argumenten en dat bijdraagt tot het formuleren van een waarheid die alleen omwille van de vorm wordt toegelaten. Enerzijds in het geheel van de betrokken parameters: hout, papier, houtskool die allen afgeleiden zijn van een enkele en zelfde houtsoort en anderzijds omdat de stukken -hout en houtskool- deel uitmaken van een zelfde eenheid met een sterke samenhang. De schriftuur van Dederen komt neer op een soort insnijding waarvan het herhalen een resonantie voortbrengt, een ritmiek, een vibrato.

That which Dederen expresses by the desire for neutrality is aimed at the quest of a gesture, which in the charcoals, like in wood, best suits the material. The gestural reduction is essential in the implementation since the vibration is released from the reiteration. It involves the attempt to bring out the resonance of a stroke through an act, a fairly simple approach, and to make a composition with the specificities of the material. The gesture – accurate, obsessive – aims to act impassively in order to allow the element itself to rise up better, at first as a material, then in its original form.

In the quest for manual excellence, Dederen throws himself up as the eulogist of the material through an extremely classical, noble, and warm approach.

If today cherry and oak have given way to iroko, bubinga, and especially afzélia, it is because the exotic essences provide a larger diameter, as well as more attractive colours – from subtle shades of red to pinkish brown -, without forgetting their imputrescibility, which makes them eminently suitable for outdoor display, irrespective of the weather conditions.

Ce que Dederen exprime par le vœu de neutralité vise à la quête d'un geste, qui dans les fusains, comme dans les bois, s'accorde au mieux à la matière. La réduction gestuelle est essentielle dans la mise en oeuvre, puisque de la réitération se dégage la vibration. Tenter par un acte, une attitude assez simple, de faire apparaître la résonance d'un trait ; composer avec les spécificités du matériau. Le geste, précis, obsessionnel, veut opérer impassiblement pour mieux laisser s'exhaler l'élément lui-même, d'abord en tant que matériau, ensuite dans sa forme originelle.

Dans la recherche à l'excellence manuelle, Dederen se fait le chantre du matériau par un travail extrêmement classique, noble et chaleureux.

Si aujourd'hui, le merisier, le cerisier ou le chêne ont fait place à l'iroko, au bubinga et plus précisément à l'afzélia, c'est que les essences exotiques offrent un diamètre plus important, mais aussi des colorations plus séduisantes, des rouges ténus aux bruns rosés, sans omettre leur nature imputrescible, qui conçoit l'exposition extérieure quelles que soient les avaries climatiques.

Wat Dederen vanuit een streven naar neutraliteit uitdrukt, beoogt het zoeken naar een gebaar dat in de houtskooltekeningen net zoals in het hout het best met de materie overeenkomt.

De gestuele beperking is essentieel bij de verwezenlijking, vermits de vibratie uit de herhaling ontstaat. Dat betekent: pogen om door een daad, door een vrij eenvoudige attitude, de resonantie van een lijn te doen verschijnen, te componeren met de specificiteit van het (bouw)materiaal. Het precieze, obsessionele gebaar wil onbewogen handelen om het element zelf beter te laten ademen, eerst als materiaal en daarna in zijn oorspronkelijke vorm.

In zijn zoeken naar het manuele uitmunten, wordt Dederen de dichter van het materiaal, dankzij een uiterst klassiek, nobel en hartelijk werk. Indien tegenwoordig de wilde kersenboom, de kerselaar of de eik plaats hebben geruimd voor de iroko, de bubinga en eerder nog de afzélia, dan is het omdat de exotische soorten een belangrijker diameter bieden, maar ook meer verleidelijke kleuren bezitten, gaande van tere roden naar lichtroze bruinen, zonder ook hun niet aan bederf onderhevige aard uit het oog te verliezen, wat een tentoonstelling in open lucht mogelijk maakt, welke ook de klimatologische averij mag zijn.

Surprisingly enough, the pieces reveal their adaptability to the environment, accept the use of space, which they act upon and transform. It is by no means a question of rooting them in a single unique place. The positioning of the wood is swept along by the rhythms of any given place of exhibition. Even when it is finished, the work demands creativity in the quest for its site.

Etonnamment, les pièces manifestent leur adaptabilité au lieu, acceptent la mise en espace, qu'elles travaillent et transforment. Il ne s'agit aucunement de les figer dans une position unique. La rythmique offerte par un lieu d'exposition change le positionnement des bois. Même finie, la pièce appelle à la créativité dans la recherche de son emplacement.

De werken geven blijk van een verbazingwekkende aanpassing aan de plaats; zij aanvaarden de ruimtelijke opstelling die zij bewerken en omvormen. Er is geen sprake van, ze vast te zetten in een unieke positie. De ritmiek die een expositieruimte biedt beïnvloedt de plaatsing van de houten sculpturen. Zelfs indien het af is, doet het werk nog een beroep op de creativiteit bij het zoeken naar zijn locatie.

*Cacaofabriek (détail), fusain in situ (42m²)
Bois: bubinga, Ø 45 x 36 cm, Ø 60 x 100 cm*

De «Nederlandsche Cacaofabriek», Helmond (Pays-Bas), 1999-2000

At the same time, Dederen not so much aims to add an emotion into the mass as to express what the wood tells him through its essence and shape. It is because of the wish to ensure the best approach to the material, to understand it as well as possible, that representation has disappeared in favour of a more internal relation. Today's reflections are the fruit of a quest for a gesture appropriate to what is suggested by the trunk, with an underlying wish to express the ligneous flow, the ever changing state. Out of respect for what is proposed by the piece of wood, the definitive formal solution is sketched out in successive actions. Each intervention coincides with the completion of an equilibrium correlated to the shape which generates itself.

The temporal dimension is present in each of the sculptures, as it is in the charcoals. Articulated as much by the flow of respiration as by the obsessive rhythm of an accurate gesture, the wood and charcoals constitute the fruit of a fixed idea: one blow requires another. It is the accumulation of them that produces the movement, as the wood and the paper start to quiver.

Aussi, Dederen cherche moins à inscrire une émotion dans la masse que d'exprimer ce que le bois dans son essence et sa forme lui induisent. C'est dans la volonté de s'approcher au mieux du matériau, de le comprendre au mieux, que la représentation a disparu au profit d'un rapport plus interne. Les réflexions d'aujourd'hui sont le fruit de la recherche d'un geste en adéquation avec ce que le tronc suggère dans le désir d'exprimer la fluidité ligneuse, l'état de mouvance. Dans le respect de ce que propose le tronçon de bois, la solution formelle définitive se dessine à la suite des interventions successives. A chaque fois, un travail d'équilibre s'accomplit en corrélation avec la forme qui se génère.

La dimension temporelle est présente en chacune des sculptures comme en chacun des fusains. Scandés autant par le flux d'une respiration que par le rythme obsessionnel d'un geste précis, bois et fusains sont le fruit d'une idée fixe : un coup en appelle un autre. Leurs accumulations produisent le mouvement : bois et papier commencent à vibrer.

Zo streeft Dederen er minder naar om een emotie in de massa neer te schrijven dan om uit te drukken wat het hout in zijn essentie en zijn vorm hem bijbrengt. In de wil om het materiaal optimaal te benaderen, om het op zijn best te begrijpen, is de voorstelling verdwenen ten voordele van een meer innerlijke verhouding. De reflecties van vandaag zijn de vrucht van de zoektocht naar een gebaar dat past bij wat de boomstam suggereert in een verlangen om de houten soepelheid, de staat van veranderlijkheid weer te geven. Bij het eerbiedigen van wat de boomstam suggereert, tekent de definitieve formele oplossing zich af ten gevolge van elkaar opvolgende interventies. Telkens wordt een daad van evenwicht gesteld die samengaat met de geboren wordende vorm.

De tijdelijke dimensie is aanwezig in elk van de sculpturen, net zoals in elk van de houtskooltekeningen. Hout en houtskooltekeningen zijn in hun ritmiek, die evenzeer door de golfslag van het ademen als door de obsessionele beweging van een nauwgezet gebaar is getekend, de vrucht van een idee-fixe: het ene lokt het andere uit. Accumulatie brengt beweging voort: hout en papier beginnen te vibreren.

In the charcoal drawings, the wish for neutrality in the intervention enhances the value of the stroke. The eye is as much caught by its individuality as it is by the compound surface.

It is here that Dederen shows the essence of the gesture, whose beauty only belongs to the blow, itself. He works at different places, haphazardly – not in a linear fashion, but with uncertainty. He disrupts the surface into zones in order to elude the call of the drawing, and thus better convey the autonomy of the blow and cause its resonance to emerge.

In keeping with the physical correspondence, Dederen seeks to acquire the fitting movement for a blow of the wrist, without applying pressure, and encounters the same burst as in the cutting.

When it involves integrations, the accumulation of strokes vitalizes the wall surface through a reduction of means. Although particular attention is devoted to the ligneous material, this is not so much the case for the charcoals. In the case of the latter, the subjectile is approached for its resistance to being manipulated several times, with total attention for the stroke, the bearing. In another, more recent, work on paper, the lead mines also correspond to a quest for a simple gesture.

Pour les fusains, le souhait de neutralité dans l'intervention amène à la valorisation du trait. L'oeil s'attache autant à son individualité qu'à la surface composée. Ici, Dederen montre l'essence du geste, dont la beauté n'appartient qu'au coup lui-même. Il opère par endroits, de façon non linéaire, mais aléatoire, désorganise la surface en zones pour déjouer l'appel au dessin, afin de mieux rendre autonome le coup et faire apparaître sa résonance.

En accord avec la correspondance physique, Dederen cherche à obtenir la gestuelle adéquate d'un coup de poignet, sans jouer de la pression, et rencontre le même accès que dans la taille.

Lorsqu'il s'agit d'intégrations, l'accumulation des traits vivifie la surface murale, dans une réduction de moyens. Si une attention particulière est accordée au matériau ligneux, il en est moins pour les fusains.

Ici le subjectile est pressenti pour sa résistance à recevoir plusieurs manipulations, l'importance entière est accordée au trait, à l'attitude. Autre travail sur papier, plus récent, les mines de plomb correspondent aussi à la recherche d'un geste simple.

Het streven naar neutraliteit in de houtskooltekeningen leidt bij het tussenkomen zelf tot het herwaarderden van de lijn. Het oog hecht zich evenzeer aan zijn individualiteit als aan het samengestelde oppervlak.

Hier toont Dederen de essentie van het gebaar waarvan de schoonheid slechts met de lijnvoering zelf te maken heeft. Hij treedt hier en daar op, niet lineair, maar eerder op een wisselvallige wijze; hij ontwricht het oppervlak in zones om de behoefte aan een tekening te verschalken, om de lijn meer autonomie te verlenen en haar resonantie te doen verschijnen. In samenspraak met de fysieke overeenkomst, streeft Dederen ernaar om de passende gestualiteit van een beweging van de pols te bekomen zonder druk uit te oefenen. Zo verwezenlijkt hij dezelfde toegankelijkheid als bij het kappen. Wanneer het gaat over integraties, dan verlevendigt de accumulatie van de strepen het muuroppervlak, in een beperking van de middelen. Indien een bijzondere aandacht gaat naar de materie van het hout, dan geldt dat minder voor de houtskooltekeningen. Hier wordt de drager benaderd voor zijn weerstand tegen het ondergaan van meerdere manipulaties en gaat de voornaamste aandacht naar de lijn, naar de attitude. In meer recente werken op papier komt het potlood overeen met het zoeken naar een eenvoudig gebaar.

Submersed in the multitude of circles, the eye – despite a dizziness – discreetly detects the nuances between barely pressed strokes and other, more cutting ones. Here, the circular play of the wrist refuses repetition for a singular action linked to pressure.

A brief stay in New York (1995) enabled Dederen to free himself from the craftsmanship training, with its overemphasis on respect for the tool in the way in which the material is worked. As a result, the artist was able to distinguish himself from the aesthetic quest in order to start thinking about the possibilities of accessing the wood. Receptive to the natural piece, and forever armed with his sapwood, Dederen places himself at the time of the meeting, gently brings out the natural curves in order to reveal the underlying shapes and to help them develop themselves by means of a few corrections, but without offending the spontaneous appearance. He adopts the piece, without any predetermined schedule.

Plongé dans la multitude des cercles, l'œil, en proie à l'étourdissement, décèle discrètement les nuances entre traits à peine appuyés et d'autres, plus incisifs. Ici, le jeu circulaire du poignet refuse la répétition pour une action singulière liée à la pression.

L'occasion d'un bref séjour new-yorkais (1995) permet à Dederen de se dégager de l'enseignement artisanal, trop enclin au respect de l'outil dans la manière de travailler le matériau, et de la sorte, de se démarquer des recherches esthétiques pour accéder aux réflexions sur les possibilités d'accès au bois. Réceptif à la pièce au naturel, toujours munie de son aubier, Dederen se place en instance de rencontre, accentue légèrement les courbes naturelles pour révéler les formes sous-jacentes et les aider par quelques corrections à s'épanouir, sans en contrarier l'allure spontanée. Il adopte la pièce, sans schéma préétabli.

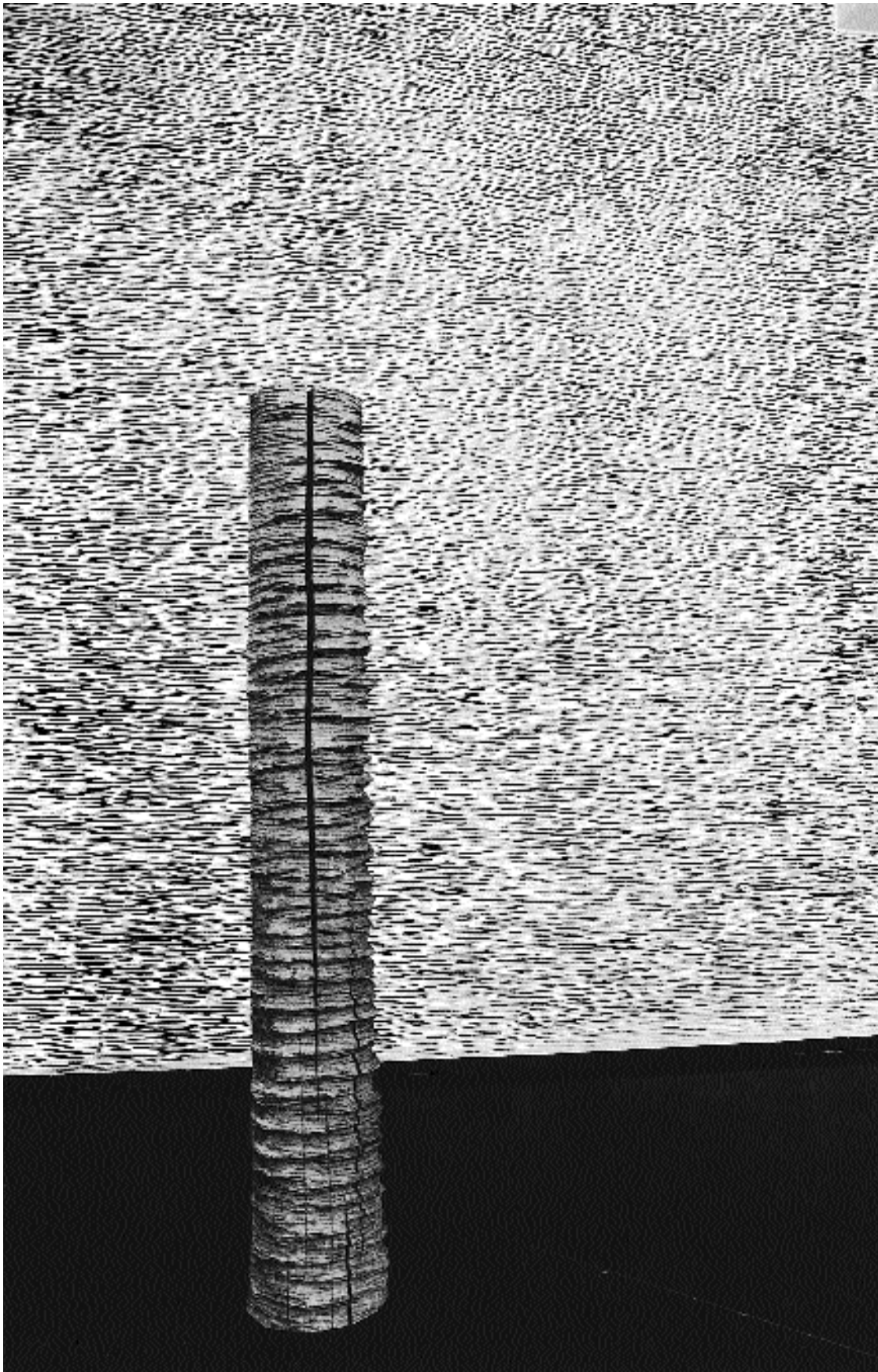
Verzonken in een veelheid van cirkels, is het oog ten prooi aan enige duizeling en ontdekt het discreet de schakeringen tussen nauwelijks benadrukte lijnen en andere, die meer ingrijpend zijn. Hier weigert de cirkelende beweging van de pols de herhaling ten gunste van een bijzondere met de druk verbonden handeling.

Een kort verblijf in New York (1995) stelde Dederen in staat om zich te verwijderen van het ambachtelijk onderricht dat al te zeer neigt naar de eerbied voor het werktuig bij het behandelen van het materiaal en om zich te distancieren van een esthetische recherche, zodat de weg kon worden geopend naar reflecties omtrent de mogelijkheden om toegang tot het hout te verwerven. In zijn openheid ten aanzien van het stuk in zijn natuurlijke staat, plaatst Dederen, die steeds zijn schietwilg bij de hand heeft, zich in een sfeer van ontmoeten en beklemtoont hij licht de natuurlijke golvingen om zo de onderliggende vormen te onthullen en ze dankzij enkele correcties bij het ontluiken te helpen, zonder dat hun spontane aard daardoor verstoord zou zijn. Hij adopteert het stuk zonder vooraf vastgelegd schema.

Musée de Louvain-la Neuve, Bois: afzella, Ø 55 x 100 cm, Ø 55 x 70 cm, Ø 40 x 50 cm, 1999

Fusain in situ 320 x 312 cm, Bois: chêne, Ø 25 x 150 cm, 1999 (Collection privée)

The notion of movement is essential. It controls a contrastive dialogue between mass and light. This actually involves bringing out the relief – the product of cuts, of the play of notches and projections; the surface encourages and excites the light, which variously arrives coiled up, or hits the front of the protruding parts as well as the cracks. Is it a question of fixing the movement, or to create it? There are numerous interpretations. By taking into account the parameters which include the mass, light, or the relation to space, Dederen bestows life on the matter, and the mass starts to quiver.

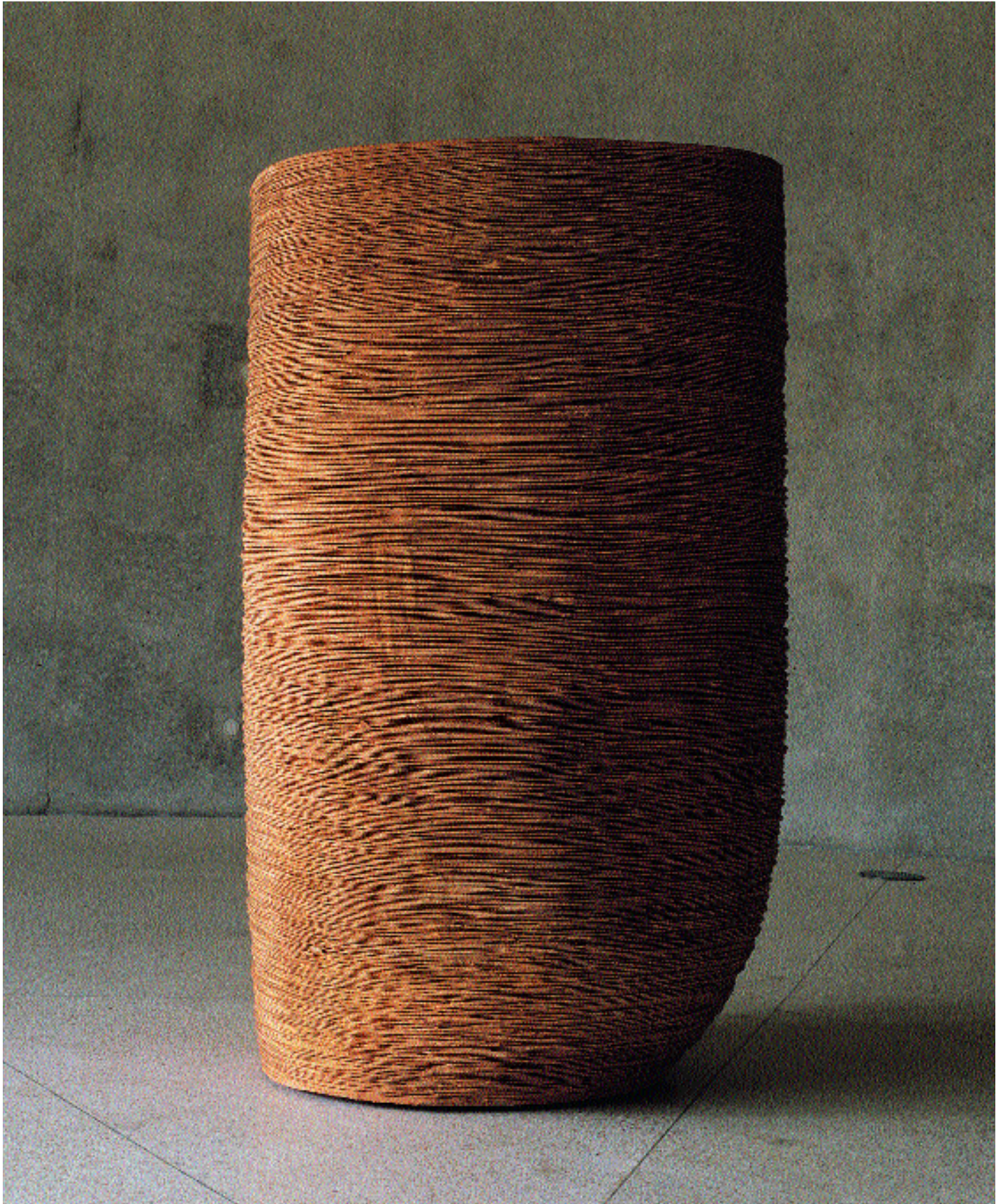
La notion du mouvement est essentielle. Elle opère un dialogue contrasté entre la masse et la lumière. Véritable travail de mise en relief, produit d'entailles, de jeux de retraits et de saillies, la surface incite et excite la lumière, qui vient par endroits se lover ou se répercuter sur le front des parties saillantes comme dans les interstices. S'agit-il de fixer le mouvement ou de le faire naître? Les possibilités de lectures sont multiples. Par la prise en compte des paramètres dans lesquels sont inclus la masse, la lumière, ou le rapport à l'espace, Dederen assigne la vie à la matière, la masse entre en vibration.

De notie van beweging is essentieel. Zij bewerkstelligt een contrasterende dialoog tussen massa en licht. Het oppervlak in reliëf, dat wordt verwezenlijkt door inkepingen en door het spel van terugtrekken en uitspringen, hitst het licht op dat op diverse plaatsen neerglijdt in de inkepingen of botst tegen de uitspringende delen. Gaat het erom de beweging vast te leggen of haar te doen ontstaan? De interpretatiemogelijkheden zijn veelvuldig. Door rekening te houden met de parameters waarin massa, licht of de verhouding tot de ruimte zijn opgenomen, schenkt Dederen leven aan de materie en vibreert de massa.

Centre d'Art contemporain de Bastogne, 2000

Bastogne (détail), Bois: afzelia, Ø 60 x 125 cm

In a strangely symbolic way, the size of the wood pieces maintain a human relationship. In this sense, Dederen's works lapse neither into the ostentatious nor into the disproportionate.

Their physical presence is embedded in the ligneous skin. One is brought closer, seduced, if you will.

De façon étrangement symbolique, la dimension des bois entretiennent un rapport humain. En ce sens, les oeuvres de Dederen ne versent ni dans l'ostentatoire, ni dans la démesure.

Leur présence physique est inscrite dans la chair ligneuse. Un phénomène de rapprochement s'opère, de l'ordre de la séduction.

Op een vreemd symbolische wijze bezit de dimensie van de houten sculpturen iets menselijks. In die zin geven de werken van Dederen niet toe aan enig uiterlijk vertoon noch aan iets mateloos. Hun fysieke aanwezigheid is gegrift in het houten vlees. Een fenomeen van toenadering dat met verleiding te maken heeft tekent zich af.

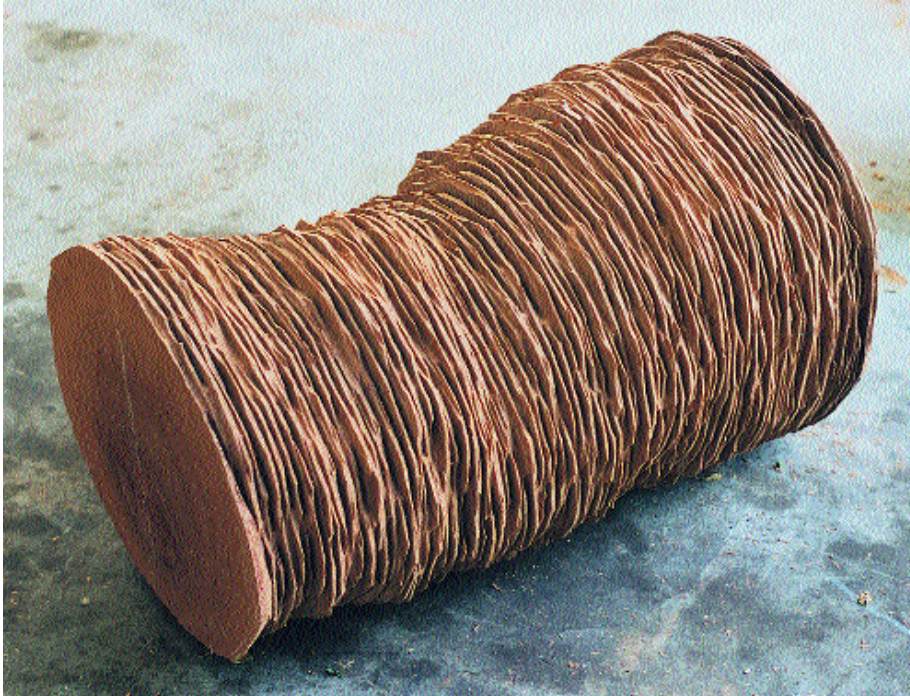
Cécilia Bezzan

«L'Art dans les Chapelles», Chapelle de la Trinité, Bieuzy-les-Eaux,
Fusain papier 1,5 x 10 m, Bois: afzella, merisier, chêne, 2000

Atelier, Bois: chêne, Ø 20 x 45 cm, 1998 (Collection privée)

Atelier, Bois: afzella, Ø 55 x 100 cm, 1999

« I simply try to grab, capture the ever-changing moment, to find a gesture to intervene, a movement which is in keeping with the state of mind I wish to embed in the finished piece.»

« J'essaye simplement de saisir, de capter la mouvance, de trouver un geste d'intervention, un mouvement qui soit en accord avec l'état d'esprit que je veux ancrer dans la pièce finie. »

« Ik probeer gewoon de veranderlijkheid te vatten, te capteren, een gebaar van interventie te vinden, een beweging die het eens is met de geestesgesteltenis die ik in het afgewerkte stuk wil vastleggen.»

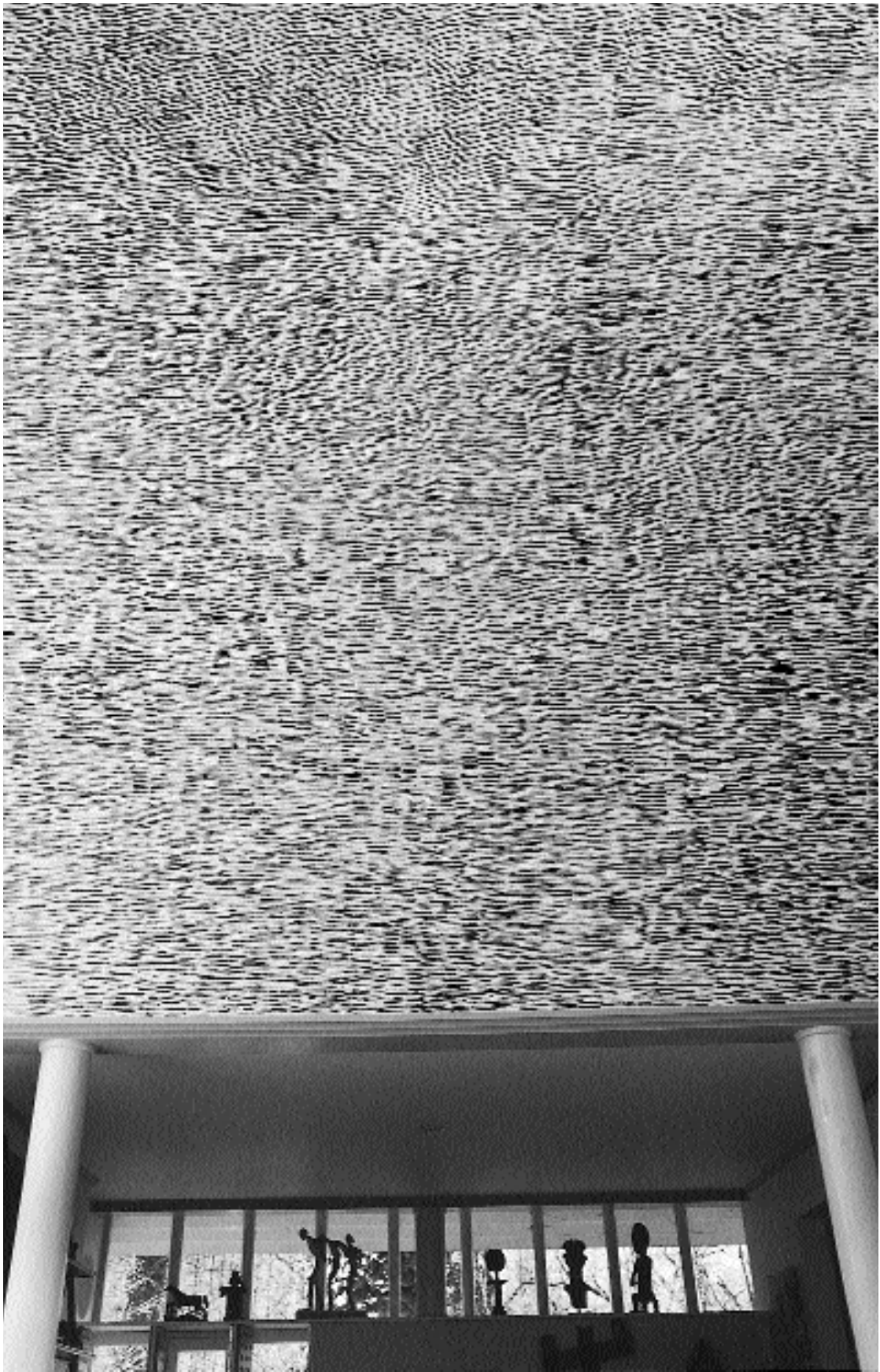
Atelier, Bois: platane, Ø 60 x 65 cm, 1998

Fusain in situ - plafond, 25m², 1999

"Maison Herzet", Architecte: Bruno Albert

Fusain in situ (détail)

*« I embody the movement by
letting the working process appear.
The act of 'doing' brings me much closer
to the very essence of the tree at an exact
moment of its being.»*

*« Je matérialise le mouvement
en laissant apparaître le processus de travail,
l'action de 'faire' me rapproche davantage
de l'essence même de l'arbre à un moment
précis de son être.»*

*« Ik materialiseer de beweging
door het verloop van het werk te laten
verschijnen; de daad van het 'doen' brengt
mij nader bij de essentie zelf van de boom
op een precies ogenblik van zijn bestaan.»*

